

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Kuchynkou v právní věci
žalobce: P.D.Č., proti žalovanému: Krajský úřad Plzeňského kraje, se sídlem Škroupova
 18, Plzeň, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne **22.09.2011**, čj. **DSH/8694/11**,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobou podanou soudu osobně dne 23.11.2011 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje ze dne 22.09.2011, čj. DSH/8694/11, a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Napadeným rozhodnutím Krajský úřad Plzeňského kraje zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Plzně ze dne 8.6.2011, čj. MMP/188228/10, jímž se žalobce uznává vinným z porušení ust. § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu a z naplnění skutkové podstaty přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích ve smyslu § 22 odst. 1 písm. d) zákona o přestupcích a jímž se dále uznává vinným z porušení ust. § 6 odst. 8 písm. a) a b) zákona o silničním provozu a z naplnění skutkové podstaty přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích ve smyslu § 22 odst. 1 písm. l) zákona o přestupcích. Těchto přestupků se žalobce dopustil tím, že dne 6.10.2011 v době okolo 00.23 hod. v Plzni-Radčicích, v prostoru křižovatky ulic V Radčicích x Ke Kyjovu, byl zastaven a kontrolován hlídkou Městské policie

Plzeň jako řidič osobního motorového vozidla tov. zn. Škoda Felicia, RZ:... V průběhu silniční kontroly se na výzvu strážníka MP odmítl podrobit orientačnímu vyšetření ke zjištění, zda při řízení motorového vozidla nebyl ovlivněn alkoholem. Následně se po výzvě zakročujícího strážníka městské policie podle zvláštního právního předpisu odmítl podrobit i lékařskému vyšetření s odběrem biologického materiálu, přestože to nebylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví. Dále žalobce neměl při jízdě u sebe řidičský průkaz a osvědčení o registraci vozidla. Za tyto přestupky mu byla uložena pokuta ve výši 37.500,- Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 18 měsíců.

Přestupky jsou upraveny zákonem č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „*zákon o přestupcích*“).

Není-li v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně stanoveno jinak, vztahuje se na řízení o přestupcích zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „*správní řád*“ nebo „*spr. ř.*“).

Provoz na pozemních komunikacích je upraven zákonem č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „*zákon o silničním provozu*“).

Ze správních spisů bylo zjištěno, že dne 3.11.2010 došlo Magistrátu města Plzně oznámení Městské policie Plzeň o tom, že žalobce je podezřelý z porušení ust. § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu a tím ze spáchání přestupku podle § 22 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích, a to tím, že dne 6.10.2010 v 00.23 hod. v Plzni-Radčicích – v ul. V Radčicích x Ke Kyjovu řídil vozidlo bezprostředně po požití alkoholického nápoje. K tomuto oznámení je přiloženo oznámení o podezření z přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu ze dne 6.10.2010, úřední záznam ze dne 6.10.2010, záznam PAZS Městské polikliniky Plzeň a zápis o podání vysvětlení – žalobce ze dne 1.11.2010. Dne 7.2.2011 Magistrát města Plzně oznámil zahájení řízení o přestupku a nařídil ústní jednání na den **2.3.2011**. Toto oznámení s předvoláním k ústnímu jednání převzal žalobce dne 18.2.2011. Při ústním jednání konaném dne 2.3.2011 byl – v nepřítomnosti žalobce – jako svědek vyslechnut str. J.H. Omluvenku z tohoto jednání žalobce zaslal dne 1.3.2011 a správní orgán ji obdržel dne 2.3.2011. Dne 3.3.2011 Magistrát města Plzně oznámil pokračování řízení o přestupku a nařídil ústní jednání na den **28.3.2011**. Toto oznámení s předvoláním k ústnímu jednání převzal žalobce dne 18.3.2011. Při ústním jednání konaném dne 28.3.2011 byli – v nepřítomnosti žalobce – jako svědci vyslechnuti str. I.R. a prap. Z.P. Omluvenku z tohoto jednání žalobce zaslal dne 30.3.2011 a správní orgán ji obdržel dne 31.3.2011. Dne 31.3.2011 Magistrát města Plzně oznámil pokračování řízení o přestupku a nařídil ústní jednání na den **29.4.2011**. Toto oznámení s předvoláním k ústnímu jednání převzal žalobce dne 4.4.2011. Při ústním jednání konaném dne 29.4.2011 byly – v nepřítomnosti žalobce – prezentovány dosavadní výsledky přestupkového řízení. Omluvenku z tohoto jednání žalobce zaslal dne 3.5.2011 a správní orgán ji obdržel dne 4.5.2011. Dne 13.5.2011 Magistrát města Plzně oznámil pokračování řízení o přestupku a nařídil ústní jednání na den **6.6.2011**. Toto oznámení s předvoláním k ústnímu jednání převzal žalobce dne 23.5.2011. Při ústním jednání konaném dne 6.6.2011 byly – v nepřítomnosti žalobce – opětovně prezentovány dosavadní výsledky přestupkového řízení. Omluvenku z tohoto jednání žalobce zaslal dne 9.6.2011 a

správní orgán ji obdržel dne 10.6.2011. Rozhodnutím ze dne 8.6.2011, čj. MMP/188228/10, Magistrát města Plzně uznal žalobce vinným ze spáchání přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. d) a § 22 odst. 1 písm. l) zákona o přestupcích a uložil mu za ně pokutu ve výši 37.500,- Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 18 měsíců. Proti tomuto rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podal žalobce odvolání. Rozhodnutím ze dne 22.9.2011, čj. DSH/8694/11, Krajský úřad Plzeňského kraje odvolání žalobce zamítl a odvoláním napadené rozhodnutí potvrdil.

V žalobě se namítá zejména projednání věci v nepřítomnosti obviněného (žalobce).

K tomu žalobce uvádí, že ust. § 74 odst. 1 zákona o přestupcích nevyžaduje předchozí omluvu z neúčasti u jednání. Žalobce svou neúčast u jednání ve dnech 02.03.2011, 28.03.2011, 29.04.2011 a 06.06.2011 řádně omluvil, jakmile to jeho zdravotní stav či zdravotní stav dcery alespoň trochu dovolily. Pokud pak trval správní orgán na předchozí omluvě, měl ho jako účastníka řízení v tomto ohledu i řádně poučit. Žalobce se rovněž ohrazuje a nesouhlasí s názorem žalovaného, že jeho onemocnění, případně onemocnění dcery, byly takového charakteru, že umožňovaly dřívější omluvu. Zaměstnanec žalovaného není odborně způsobilý k tomu, aby konstatováním diagnózy hodnotil kvalifikovaně zdravotní stav žalobce a jeho dcery. Pokud chtěl učinit závěr o tom, že omluvy nebyly bezodkladné, měl v tomto směru provést dokazování. Nad rámec shora uvedeného musí žalobce uvést, že v místě, kde se zdržuje a kde dodržoval on, případně jeho dcera, nařízený léčebný režim, nedisponuje telefonem, faxem, ani internetovým připojením. Žalovaný podle názoru žalobce projednal přestupky a vyslechl svědky, i když se žalobce bezodkladně, jakmile to jeho, případně dceřin, zdravotní stav umožňovaly. Žalobce byl předvolán k ústním jednáním na den 02.03.2011. Předvolání bylo doručeno žalobci dne 18.02.2011. Žalobce se omluvil písemně listinou, která byla správnímu orgánu doručena dne 02.03.2011. Písemná omluva žalobce je s ohledem na svoji formu, počet dní v únoru a skutečnost, že do období mezi vydáním poukazu od lékaře a doručením odmluvy spadá víkend, bezodkladná. Dále byl žalobce předvolán k jednání na den 28.03.2011, ze kterého se omluvil pro akutní bronchitidu, pro kterou byl práce neschopen od 28.03.2011. Rovněž tuto omluvu je třeba považovat s ohledem na okolnosti a charakter onemocnění za bezodkladnou. Další jednání bylo nařízeno na den 29.04.2011, ze kterého se žalobce rovněž omluvil z důvodu nemoci dcery, kterou doprovázel dne 29.04.2011 k lékaři pro akutní problémy. Omluvu žalobce je třeba rovněž považovat za bezodkladnou, neboť den 29.04.2011 byl pátek a písemná omluva doložená důvodem byla doručena správnímu orgánu ihned v následujícím pracovním týdnu. Poslední jednání, na kterém měl žalobce možnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí, vyjádřit se k nim a navrhnout doplnění dokazování, proběhlo dne 06.06.2011. Žalobce se z jednání omluvil písemně. Tuto omluvu je třeba rovněž považovat za bezodkladnou, neboť počátek pracovní neschopnosti připadá na 03.06.2011, tj. pátek, potvrzení o pracovní neschopnosti bylo vystaveno na počátku následujícího pracovního týdne a žalobce odeslal písemnou omluvu ihned, jakmile mu to jeho zdravotní stav a charakter obtíží umožnily. Tuto omluvu je tedy rovněž třeba vzhledem k charakteru onemocnění žalobce považovat za bezodkladnou.

K uvedenému bodu se v žalobě dále konstatuje, že obviněný z přestupku má v řízení o přestupku, který je mu kladen za vinu, základní právo, aby věc byla projednána v jeho

přítomnosti, tj. má právo být přítomen ústnímu jednání o přestupku podle § 74 zákona o přestupcích, ledaže by odmítl, ač byl řádně předvolán, se k projednání přestupku dostavit, nebo se nedostavil bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu. Pokud by se tedy ústní jednání konalo v nepřítomnosti obviněného z přestupku, aniž by byly splněny zákonné podmínky ustanovení § 74 odst. 1 zákona o přestupcích, došlo by k porušení základního práva tohoto obviněného podle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Ohledně projednání věci ve své nepřítomnosti žalobce dále nesouhlasí s názorem žalovaného, že se před konáním ústních jednání, zejména před jednáním dne 06.06.2011, bezodkladně neomluvil. Žalobce považuje za vadu řízení, že věc byla projednána v jeho nepřítomnosti, ačkoliv se nedostavil z důležitého důvodu, jehož existenci správnímu orgánu bezodkladně sdělil a doložil. Žalobce neměl podmínky k tomu, aby omluvu učinil a její důvodnost doložil ještě před nařízeným jednáním. Proto také ani zákon o přestupcích, ani správní řád nehovoří o omluvě předem, tedy ještě před událostí, která má nastat. Ust. § 74 odst. 1 zákona o přestupcích hovoří o „náležité omluvě“ a ust. § 59 spr. ř. o „bezodkladné omluvě správnímu orgánu s uvedením důvodů“. Z těchto ustanovení proto nelze dovodit, že se účastník řízení musí vždy omluvit předem, a to ještě před očekávanou událostí. To vždy závisí na okolnostech, za nichž došlo k pracovní neschopnosti. Obecně proto náležitou omluvou či bezodkladnou omluvou správnímu orgánu může být i omluva učiněná s určitým odstupem času po události, která měla nastat, jež podle konkrétních okolností splňuje znaky náležité či bezodkladné omluvy správnímu orgánu. Jestliže tedy v tomto konkrétním případě žalobce v době pracovní neschopnosti dodržoval nařízený klid, případně pečoval o nezletilou nemocnou dceru, a v místě nedisponoval telefonem, faxem ani internetovým připojením, je nutno považovat prokázané následné omluvy správnímu orgánu za omluvy náležité a bezodkladné (k omluvě z jednání došlo za této situace bez zbytečného odkladu a náležitě po ukončení pracovní neschopnosti s možností doložení tohoto důvodu). Tvrzení žalobce nebylo ničím vyvráceno a jiný kontakt na správní orgán, kromě adresy uvedené v oznámení o zahájení přestupkového řízení a v pokračování řízení o přestupku, neměl žalobce od správního orgánu k dispozici. Prvostupňový správní orgán sice neměl vědomost o důležitém důvodu nepřítomnosti žalobce při jednání dne 06.06.2011, po kterém bylo dne 08.06.2011 vydáno prvostupňové správní rozhodnutí, ale krajský úřad již při vydání svého rozhodnutí dne 22.09.2011 tuto vědomost měl. Nesprávně bez řádných a spolehlivých podkladů však dovodil, že omluva žalobce nebyla bezodkladná. Řízení o přestupku před správním orgánem prvního stupně bylo proto stiženo podstatnou vadou, neboť nebyly splněny podmínky pro projednání přestupku v nepřítomnosti žalobce a bylo tak porušeno základní právo žalobce podle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (aby věc byla projednána v jeho přítomnosti, a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům). Žalovaný pochybil, pokud dospěl k závěru, že se žalobce nedostavil k jednání dne 06.06.2011 bez včasné omluvy. Závěr žalobce o nesprávnosti postupu správního orgánu prvního stupně i žalovaného vyplývá z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 12.03.2009, čj. 7 As 9/2009-66.

Žalovaný správní orgán se k žalobě vyjádřil zejména tak, že k odmítnutí omluvy žalobce z ústního jednání dne 6.6.2011 a proč byly splněny podmínky pro projednání věci v nepřítomnosti odvolatele se dostatečným a vyčerpávajícím způsobem vyjádřil v rozhodnutí o odvolání (str. 3 a 4). Nelze se ztotožnit s názorem žalobce, že jeho omluva byla učiněna bezodkladně, když byla k poštovní přepravě předaná ze strany odvolatele až 2 dny po

ukončení jeho nemoci. Žalobce tedy rezignoval učinit omluvu bez zbytečného odkladu. Odvolací správní orgán si je vědom skutečnosti, že náležitá a bezodkladná omluva může být učiněna i s určitým časovým odstupem od nařízeného ústního jednání, vždy však záleží na konkrétních okolnostech. V případě žalobce by se za včasnou omluvu dala považovat omluva žalobce učiněná v den ukončení pracovní neschopnosti, případně den následující. Pokud lékař osvědčil žalobcovu nemoc ve dnech 3. - 7.6.2011, s datem vystavení potvrzení dne 7.6.2011, je zřejmé, že se žalobce k lékaři dostavil a byl shledán zdravým. S ohledem na umístění ordinace lékaře (M....) nelze připustit žalobcovu argumentaci, že nebyl v dosahu telefonu, faxu ani internetu a že omluvu učinil, jakmile to jeho zdravotní stav dovolil. S žalobním bodem, že svědci byli vyslýcháni správním orgánem I. instance na jednáních, ze kterých se žalobce bezodkladně omluvil, přičemž správní orgán I. instance pochybil tím, že výsledky nezopakoval, čímž upřel žalobci možnost klást svědkům otázky, se žalovaný neztotožňuje, neboť pokud by se žalobce z ústního jednání dne 6.6.2011 bezodkladně omluvil, bylo by nařízeno ústní jednání nové, v rámci kterého by žalobci bylo správním orgánem I. instance umožněno hájit práva v plném rozsahu. O možnost uplatnění práv v plném rozsahu se žalobce však připravil svojí vlastní nečinností. Žalovaný hodnotí žalobu jako nedůvodnou, a proto navrhuje, aby bylo rozhodnuto tak, že se žaloba zamítá.

Při jednání před soudem dne 7.12.2012 žalovaný správní orgán setrval na své předchozí argumentaci.

Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „s.ř.s.“).

Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.).

Žaloba nebyla shledána důvodnou.

Podle § 22 odst. 1 písm. d) zákona o přestupcích, ve znění účinném do 31.7.2011, se přestupku se dopustí ten, kdo v provozu na pozemních komunikacích se přes výzvu podle zvláštního právního předpisu odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyl ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou, ačkoliv takové vyšetření není svěřeno s nebezpečím pro jeho zdraví.

Podle § 22 odst. 1 písm. l) zákona o přestupcích, ve znění účinném do 31.7.2011, se přestupku se dopustí ten, kdo v provozu na pozemních komunikacích jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až k), poruší zvláštní právní předpis.

– 1 –

Ve věcech správního trestání došel Ústavní soud mj. k tomuto zásadnímu závěru: „Došlo-li ke změně kogentního ustanovení zákona, podle kterého rozhodoval státní orgán, jehož rozhodnutí podléhalo soudnímu přezkumu, tak, že v době, kdy o přezkumu rozhodoval soud, platilo již jiné zákonné ustanovení, které zásadním způsobem změnilo předchozí úpravu, podle níž bylo napadené rozhodnutí vydáno, musí se soud, pro který je rozhodující stav v době vydání rozsudku, s novým zněním zákona vypořádat. Pokud tuto změnu ani nezaznamená a

rozhoduje tak, jako by ji ani nevzal na vědomí, jde z jeho strany o projev libovůle, který zakládá porušení Ústavou České republiky zaručených práv účastníka řízení. Takovým postupem je porušen čl. 90 Ústavy České republiky, podle kterého jsou soudy povolány především k tomu, aby zákonem stanoveným způsobem poskytovaly ochranu právům.“ (viz náleze ze dne 3.6.2004 sp. zn. II. ÚS 163/03).

K tomu zdejší soud konstatuje, že zákon č. 133/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, s účinností od 1.8.2011 sice v zákoně o přestupcích zrušil stávající ustanovení § 22 tohoto zákona [čl. III bod 1], ale do zákona o silničním provozu vložil nové ustanovení § 125c, podle jehož *odst. 1 písm. d)* se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích se přes výzvu podle § 5 odst. 1 písm. f) a g) odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyla ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou, ačkoliv takové vyšetření není spojeno s nebezpečím pro její zdraví, a podle jehož *odst. 1 písm. k)* se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j), nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona [čl. I bod 45].

V důvodové zprávě k návrhu této novely zákona o provozu na pozemních komunikacích se uvádí, že návrh v souladu s přijatou vládní koncepcí reformy správního trestání (usnesení vlády č. 162 ze dne 20. února 2002) promítá nové principy správního trestání do zákona o silničním provozu. Skutkové podstaty přestupků proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, které byly dosud obsaženy v zákoně o přestupcích, jsou návrhem začleněny do zákona o silničním provozu. Změny zákona o přestupcích souvisejí s uvedením zákona o silničním provozu do souladu s vládou stanovenými zásadami správního trestání. Dosavadní přestupky na úseky bezpečnosti a plynulosti silničního provozu se vypouštějí z přestupkového zákona a nově se zařazují do zákona o silničním provozu [viz Parlament ČR, Poslanecká sněmovna, VI. volební období, sněmovní tisk 26/0].

Porovnání aktuální právní úpravy s právní úpravou účinnou do 31.7.2011 svědčí zásadně toliko o určitém zpřesnění skutkových podstat výše uvedeného přestupku.

Vzhledem k uvedenému má zdejší soud za to, že v přezkoumávané věci nedošlo k tomu, že v době, kdy o přezkumu rozhoduje soud, by platilo již jiné zákonné ustanovení, které *zásadním způsobem* změnilo předchozí úpravu, podle níž bylo napadené rozhodnutí vydáno.

– 2 –

Stěžejní žalobní bod tohoto případu se týká projednání věci v nepřítomnosti obviněného (žalobce).

Účastníci řízení akceptují požadavek bezodkladné omluvy pro případ neúčasti na nařízeném ústním jednání před správním orgánem: žalobce však má za to, že se z nařízených ústních jednání bezodkladně omluvil, kdežto správní orgány mají za to, že žalobcovy omluvy z těchto jednání nebyly bezodkladné.

Podle § 59 věty čtvrté spr. ř. je předvolaný povinen dostavit se včas na určené místo; nemůže-li tak ze závažných důvodů učinit, je povinen bezodkladně se s uvedením důvodů správnímu orgánu omluvit.

Podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích o přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání [věta první] a v nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu [věta druhá].

Ustanovení § 74 odst. 1 věty první zákona o přestupcích stanovuje, že o přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání, ustanovení § 74 odst. 1 věty druhé téhož zákona pak upravuje podmínky, za nichž lze věc projednat v nepřítomnosti obviněného z přestupku.

Ohledně uvedených podmínek došel Nejvyšší správní soud zejména k těmto závěrům: „Omluvu z ústního projednání přestupku (§ 74 odst. 1 zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích) je nutno hodnotit i s ohledem na § 4 odst. 1 správního řádu, použitého ve spojení s § 51 zákona o přestupcích. Pokud obviněný z přestupku opakovaně tvrdí, že ve dny, na které bylo stanoveno ústní jednání, nebyl na území České republiky, a přitom se vůbec nepokusil se správním orgánem sjednat termín ústního jednání na dobu před jeho odjezdem, nejedná se o náležitou omluvu, ale o účelové vyhýbání se ústnímu projednání přestupku.“ [rozsudek ze dne 22.11.2004 č.j. 6 As 50/2003-41, publikovaný na www.nssoud.cz], „Za vadu řízení by bylo třeba považovat stav, pokud by věc byla projednána v nepřítomnosti obviněného z přestupku, který se sice nedostavil bez náležité omluvy, ale byla by zde existence důležitého důvodu. Z hlediska povinnosti součinnosti obviněného z přestupku však musí správní orgán i při existenci důležitého důvodu vyhodnotit též závažnost skutečnosti, pro kterou mu obviněný z přestupku nedoručil náležitou omluvu. Na druhou stranu náležitá omluva vždy předpokládá existenci důležitého důvodu. Hodnocení toho, zda se v konkrétním případě jedná o náležitou omluvu, resp. důležitý důvod, provádí správní orgán i s ohledem na dosavadní průběh řízení. Proto i důvod, který může být dostatečný pro přeložení prvního ústního jednání, již nemusí být dostatečný i pro jeho další přeložení.“ [rozsudek ze dne 13.9.2007 č.j. 7 As 34/2007-56, publikovaný na www.nssoud.cz] a „Důležitost důvodu omluvy obviněné z přestupku a jejího zástupce (advokáta) z neúčasti u ústního jednání (§ 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích) je třeba posuzovat z hlediska jejího pořadí, obsahu, v jakém stadiu řízení byla omluva uplatněna (doba od zahájení správního řízení nebo doba do zániku odpovědnosti za přestupek), o jak dlouhý pobyt advokáta (zástupce) v zahraničí jde, zda ze spisu či jiných skutečností nevyplývá jakákoli obstrukční snaha či potřeba obviněné z přestupku nebo jejího zástupce působit průtahy v řízení nebo dosáhnout zániku odpovědnosti za spáchání přestupku apod.“ [rozsudek ze dne 14.5.2009 č.j. 7 As 28/2009-99, publikovaný na www.nssoud.cz].

Ze správního spisu zjistil soud tyto skutečnosti:

1. Dne 7.2.2011 předvolal Magistrát města Plzně žalobce k ústnímu jednání na den 2.3.2011. Omluva týkající se tohoto jednání byla k poštovní přepravě předána dne 1.3.2011. Správnímu orgánu byla doručena dne 2.3.2011. Žalobce v ní uvádí, že se nemůže dostavit, jelikož mu onemocněla dcera. K omluvě je přiložen výměnný list – poukaz vystavený MUDr.

Drahomírou Kohoutovou, ordinace praktického lékaře pro děti a dorost, se jménem pacienta Č.C., nar..., textem „Jmenované dítě onemocnělo, pobyt doma.“ a datem 24.2.2011.

2. Dne 3.3.2011 předvolal Magistrát města Plzně žalobce k ústnímu jednání na den 28.3.2011. Omluva týkající se tohoto jednání byla k poštovní přepravě předána až dne 30.3.2011. Správnímu orgánu byla doručena dne 31.3.2011. Žalobce v ní uvádí, že se nemohl dostavit, jelikož byl u lékaře. K omluvě je přiložen výměnný list – poukaz vystavený MUDr. Ivanou Alferiovou, ordinace praktického lékaře, na jméno žalobce s textem „Od 28.3. nemocen. Další kontrola 4.4.“ a datem 28.3.2011.

3. Dne 31.3.2011 předvolal Magistrát města Plzně žalobce k ústnímu jednání na den 29.4.2011. Omluva týkající se tohoto jednání byla k poštovní přepravě předána až dne 3.5.2011. Správnímu orgánu byla doručena dne 4.5.2011. Žalobce v ní uvádí, že se nemohl dostavit, protože byl s dcerou u lékaře. K omluvě je přiložen výměnný list – poukaz vystavený MUDr. Drahomírou Kohoutovou, ordinace praktického lékaře pro děti a dorost, se jménem Č.L..., textem „Platí na celý den“ a datem 29.4.2011. K dotazu správního orgánu MUDr. D. Kohoutová uvedla, že důvodem návštěvy její ordinace byl akutní zdravotní stav dcery pana Č. spojený se zvracením, který nutně vyžadoval odborné lékařské vyšetření.

4. Dne 13.5.2011 předvolal Magistrát města Plzně žalobce k ústnímu jednání na den 6.6.2011. Omluva týkající se tohoto jednání byla k poštovní přepravě předána až dne 9.6.2011. Správnímu orgánu byla doručena dne 10.6.2011. Žalobce v ní uvádí, že se nemohl dostavit z důvodu nemoci. K omluvě je přiložen výměnný list – poukaz vystavený MUDr. Ivanou Alferiovou, ordinace praktického lékaře, na jméno žalobce s textem „3. – 7.6. nemocen“ a datem 7.6.2011.

Správní orgán prvního stupně rozhodl o věci samé dne 8.6.2011.

K tomu Krajský úřad Plzeňského kraje v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí uvedl, že byly splněny zákonné podmínky pro projednání přestupků v nepřítomnosti odvolatele dle § 74 odst. 1 přestupkového zákona, neboť se odvolatel včas neomluvil. Jeho omluva, ač pro zdravotní důvody, nebyla včasná. Odvolatel byl vyrozuměn o konání ústního jednání dne 23.5.2011, kdy si převzal na poště zásilku s předvoláním. Dle potvrzení od lékařky měl být nemocen od 3. do 7.6.2011 (potvrzení je až ze dne 7.6.2011). Omluva byla doručena správnímu orgánu I. instance až dne 10.6.2011 (k poštovní přepravě ji předal odvolatel dne 9.6.2011, tedy dva dny po ukončení své nemoci). V předvolance byl odvolatel vyrozuměn též o tom, že omluvit se má odvolatel z ústního jednání bezodkladně s uvedením důvodů, a to písemně, ústně do protokolu či v elektronické podobě, dále pomocí dálkopisu, telefaxu (s tím, že do pěti dnů musí být toto potvrzeno). Dále bylo na předvolání uvedeno telefonní číslo na úřední osobu, která vedla v odvolatelově věci řízení. Tedy odvolatel mohl využít jak internetu, tak telefonu k včasné (bezodkladné) omluvě pro zdravotní důvody, což však neučinil. Odvolatel byl nemocen od 3.6.2011, ústní jednání se konalo 6.6.2011 a odvolatel se omluvil až dne 10.6.2011. Odvolací správní orgán se ztotožňuje s názorem správního orgánu I. instance, že omluva (několikátá) byla pozdní, nikoli včasná a byly jednoznačně splněny podmínky pro projednání jeho přestupků v nepřítomnosti.

Následkem nedostavení se obviněného k ústnímu jednání, k němuž byl předvolán, tedy může být projednání věci správním orgánem v jeho nepřítomnosti. Tento následek může obviněný odvrátit, má-li k nedostavení se důležitý důvod a omluví-li svou neúčast náležitě a bezodkladně (§ 74 odst. 1 věta druhá zákona o přestupcích ve spojení s § 59 větou čtvrtou spr. ř.). Základními znaky takové omluvy tudíž jsou její důvodnost a bezodkladnost.

Z povahy věci dále plyne, že zatímco okolnosti rozhodné pro posouzení viny a sankce při správním trestání jsou povinny zjišťovat správní orgány (§ 50 odst. 3 spr. ř.), okolnosti rozhodné pro posouzení důvodnosti a bezodkladnosti omluvy z nařízeného jednání je povinen tvrdit a prokázat předvolaný (§ 52 věta první spr. ř.).

Jedním z nejčastějších důvodů, pro něž lze dosáhnout projednání věci v pozdějším termínu, může být nemoc předvolaného. Onemocnění dítěte je však takovým důvodem podle názoru soudu toliko tehdy, jestliže tu není jiná osoba, která by o dítě mohla pečovat.

Ohledně bezodkladnosti omluvy je třeba pečlivě vážit okolnosti případu. I v dnešní době se předvolaný zřejmě může dostat do situace, kdy v určitém místě nedisponuje telefonem, faxem ani internetovým připojením. Zejména jde-li o dlouhodobější stav, není ovšem nikterak přehnané, očekává-li se zde patřičná iniciativa předvolávaného spočívající např. v tom, že využije veřejného telefonního automatu na cestě od lékaře nebo že požádá jinou osobu, aby o nemožnosti dostavit se k úřednímu jednání telefonicky vyrozuměla správní orgán či aby předvolávaným nebo jí samotnou v zastoupení předvolávaného sepsanou písemnou omluvu předala k poštovní přepravě.

Soud nemá za to, že by žalobcovy omluvy v takovémto testu obstály.

V případě omluvy týkající se jednání dne 2.3.2011 žalobce neprokázal, že nemoc jeho dcery trvala až do dne nařízeného jednání a kdyby to doložil, neprokázal, že on, který byl předvolán k ústnímu jednání, byl jedinou osobou, která se mohla v den jednání o dceru starat.

V případě omluvy týkající se jednání dne 28.3.2011 žalobce neprokázal, že nemohl o nedostavení se k jednání zpravit správní orgán cestou od lékařky z veřejného telefonního automatu či prostřednictvím provozovatele poštovních služeb nebo že nemohl v den jednání (či dne 29.3.2011) o telefonát správnímu orgánu či předání nebo sepsání a předání písemné omluvy k poštovní přepravě požádat jinou osobu.

V případě omluvy týkající se jednání dne 29.4.2011 žalobce neprokázal, že on, který byl předvolán k ústnímu jednání, byl jedinou osobou, která se mohla v den jednání s dcerou dostavit k lékařce, a dále neprokázal, že nemohl v den jednání (či dne 2.5.2011) o telefonát správnímu orgánu či předání nebo sepsání a předání písemné omluvy k poštovní přepravě požádat jinou osobu.

V případě omluvy týkající se jednání dne 6.6.2011 žalobce neprokázal, že nemohl dne nejpozději v den jednání (či dne 7.6. a 8.6.2011) o telefonát správnímu orgánu či předání nebo sepsání a předání písemné omluvy k poštovní přepravě požádat jinou osobu.

Správní orgány podle názoru soudu správně posoudily žalobcovy omluvy týkající se jednání 2.3.2011, 28.3.2011, 29.4.2011 a především 6.6.2011 v celkovém kontextu, tj. s ohledem na dosavadní průběh řízení, resp. z hlediska jeho pořadí, obsahu, v jakém stadiu řízení byla omluva uplatněna a zda ze spisu či jiných skutečností nevyplyvá obstrukční snaha či potřeba obviněného z přestupku působit průtahy v řízení nebo dosáhnout zániku odpovědnosti za spáchání přestupku.

V obecné rovině jistě lze souhlasit s argumentací § 74 odst. 1 zákona o přestupcích a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, jakož i čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (a názorem obsaženým v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13.3.2009, čj. 7 As 9/2009-66).

V přezkoumávaném případě však soud došel na základě predestinovaných skutečností i citované judikatury k závěru, že žalobce byl k ústním jednáním řádně předvolán, ale svou neúčast na nich nemluvil důvodně a/nebo bezodkladně. Vzhledem k tomu bylo možno věc projednat v nepřítomnosti obviněného z přestupku. Žalobní bod namítající porušení ustanovení § 74 odst. 1 zákona o přestupcích ve spojení s § 59 větou čtvrtou spr. ř. a konsekvence z něj vyvozované tudíž nemohly být shledány důvodnými.

– 3 –

Žalobce dále namítá, že obvinění z přestupku bylo nezákonně rozšířeno.

Správní orgán je povinen – s určitou výjimkou tzv. návrhových přestupků – vyřizovat všechny přestupky, o nichž se dozví a k nimž je příslušný. V oznámení o zahájení řízení o přestupku ze dne 7.2.2011 se uvádí, že správní řízení je zahajováno ve věci žalobcova jednání ze dne 6.10.2010, kdy při silniční kontrole se měl žalobce na výzvu strážníka obecní policie odmítnout podrobit orientačnímu vyšetření ke zjištění, není-li ovlivněn alkoholem, ačkoli toto vyšetření nebylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví. Je důvodné podezření, že svým jednáním porušil ust. § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu. Z tohoto důvodu se mu sděluje obvinění pro naplnění skutkové podstaty přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích ve smyslu ust. § 22 odst. 1 písm. d) zákona o přestupcích. V oznámení pokračování řízení o přestupku ze dne 3.3.2011 je uvedeno, že ze spisové dokumentace dále vzniklo podezření, že žalobce při řízení neměl mít u sebe řidičský průkaz a osvědčení o registraci vozidla. Vzhledem k této skutečnosti je důvodné podezření, že svým jednáním porušil ust. § 6 odst. 8 písm. a) a b) zákona o silničním provozu. Z tohoto důvodu se mu sděluje obvinění pro naplnění skutkové podstaty přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích ve smyslu ust. § 22 odst. 1 písm. l) zákona o přestupcích. Rozšíření obvinění má oporu v přílohách k oznámení přestupku došlého Magistrátu města Plzně dne 3.11.2010, a to v úředním záznamu ze dne 6.10.2010 a zápisu o podání vysvětlení – žalobce ze dne 1.11.2010. Z oznámení pokračování řízení o přestupku ze dne 31.3.2011 a 13.5.2011 je patrné, že žalobci bylo sděleno obvinění z naplnění skutkové podstaty přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích ve smyslu ust. § 22 odst. 1 písm. d) a § 22 odst. 1 písm. l) zákona o přestupcích, a to porušením § 5 odst. 1 písm. f) a § 6 odst. 8 písm. a) a b) zákona o silničním provozu. Žalobce všechna tato oznámení převzal. Vzhledem k tomu nemůže soud souhlasit s názorem žalobce, že rozšíření obvinění z přestupku bylo provedeno nezákonným způsobem. Stejně tak nelze akceptovat

námítky, že s tímto rozšířením nebyl žalobce nikdy řádným způsobem seznámen a nebyla mu tedy dána možnost se k němu vyjádřit a označit důkazy na podporu svých tvrzení. Přitakat tu nelze ani námitce porušení práva žalobce na obhajobu.

– 4 –

Žalobce dále namítá, že v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, které bylo napadeným rozhodnutím potvrzeno, je uznán vinným přestupkem z jednání, které se mělo odehrát dne 6.10.2011.

Ve výroku rozhodnutí Magistrátu města Plzně ze dne 8.6.2011, čj. MMP/188228/10, je skutečně jako den spáchání skutku uveden „6.10.2011“, avšak rozhodnutím Magistrátu města Plzně ze dne 21.2.2012, zn. MMP/188228/10, čj. MMP/043111/12, byl výrok uvedeného rozhodnutí opraven tak, že se datum spáchání skutku dne 6.10.2011 mění na den 6.10.2010. Že správní orgán prvního stupně zatížil výrok svého rozhodnutí toliko zřejmou nesprávností (§ 70 spr. ř.), by i bez opravného rozhodnutí ze dne 21.2.2012 bylo patrné zejména z toho, že v odůvodnění rozhodnutí o věci samé se jako o datu spáchání přestupků hovoří jen o 6.10.2010, a dále z toho, že skutek, o němž se řízení vedlo, se nemohl stát po vydání onoho rozhodnutí. V rozhodnutí odvolacího správního orgánu o odvolání se chybně označení data spáchání skutku nevyskytuje. Za této situace se soud neztotožňuje s názorem žalobce, že zde není splněn požadavek ust. § 77 zákona o přestupcích, aby přestupkové jednání bylo nezaměnitelné.

Vzhledem k uvedenému nemá soud za to, že v přezkoumávaném případě byl napadeným rozhodnutím porušen správní řád a Listina základních práv a svobod, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ svého rozhodnutí, nemá oporu ve spise, že popis skutku v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, se neshoduje s popisem skutku, pro který bylo zahájeno řízení o přestupku, a že žalobci byla postupem správního orgánu odňata možnost, aby byla věc projednána v jeho přítomnosti, čímž bylo porušeno právo žalobce na obhajobu.

Jelikož žaloba nebyla shledána důvodnou, soud ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Žalobce trval na nařízení jednání před soudem. Samosoudce proto k projednání věci samé nařídil jednání na 7.12.2012. Podle § 42 odst. 5 s.ř.s. nestanoví-li tento zákon jinak, užijí se pro způsob doručování obdobně předpisy platné pro doručování v občanském soudním řízení. Předvolání k jednání (ze dne 8.10.2012, čj. 17A 100/2011-19) bylo žalobci doručováno do vlastních rukou (§ 49 odst. 1 o.s.ř.). Jelikož doručující orgán nezastihl adresáta písemnosti, podle § 49 odst. 2 věty první o.s.ř. písemnost uložil a adresátu zanechal vhodným způsobem písemnou výzvu, aby si písemnost vyzvedl. Písemnost byla uložena v provozovně České pošty, s.p., protože se písemnost doručovala prostřednictvím tohoto provozovatele poštovních služeb [§ 49 odst. 3 písm. a) o.s.ř.]. Jelikož si adresát nevyzvedl písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, podle § 49 odst. 4 věty první o.s.ř. se písemnost považuje posledním dnem této lhůty za doručenou, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Protože nebylo domovní nebo jiné adresátem užívané schránky, do níž by doručující orgán po marném uplynutí této lhůty vhodil písemnost, písemnost se vrátila odesílajícímu soudu a vyvěsilo se o tom sdělení na úřední desce soudu (§ 49 odst. 4 věta třetí o.s.ř.). Ohledně tohoto

doručování je v soudním spise založena doručenko obsahující ve smyslu § 50g o.s.ř. mj. označení soudu, který písemnost předal k doručení, označení doručujícího orgánu, označení doručované písemnosti, označení adresáta a adresy, na niž má být písemnost doručena, prohlášení doručujícího orgánu o tom, v který den nebyl adresát zastížen a zásilka byla uložena a připravena k vyzvednutí (11.10.2012), jméno a příjmení doručovatele, jeho podpis a otisk úředního razítka doručujícího orgánu, údaj o tom, že byla adresátu zanechána výzva, aby si písemnost vyzvedl, a údaj tom, že po uplynutí 10 dnů nebylo možné vložit zásilku do schránky adresáta, protože adresát nemá schránku. Sdělení o písemnosti s předvoláním na jednání na 7.12.2012 bylo na úřední desce soudu vyvěšeno dne 2.11.2012 a snato dne 4.12.2012 (§ 49 odst. 4 věta třetí ve spojení s § 50l odst. 2 o.s.ř.). Jelikož byl žalobce k jednání řádně předvolán, jeho neúčast nebránila projednání a skončení věci (§ 49 odst. 3 s.ř.s.).

Žalovaný správní orgán, který měl ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný správní orgán se však práva na náhradu těchto nákladů vzdal, a proto bylo rozhodnuto, že na náhradu nákladů řízení nemá žádný z účastníků právo.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

JUDr. PhDr. Petr KUCHYNKA, Ph.D.,v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Helena Kovářiková